

Suvestinė redakcija nuo 2021-08-27 iki 2022-04-07

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-07-02, i. k. 2014-09557

Nauja redakcija nuo 2021-08-27:

Nr. [IV-1009](#), 2021-08-26, paskelbta TAR 2021-08-26, i. k. 2021-17978

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TVARKYBOS DARBŲ (PAVELDOTVARKOS) FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2014 m. birželio 30 d. Nr. IV-524

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi,

t v i r t i n u Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro

2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-524

(2021 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. IV-1009 redakcija)

NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TVARKYBOS DARBŲ (PAVELDOTVARKOS) FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja tvarką, pagal kurią iš valstybės biudžeto lėšų finansuojami valstybės saugomų kultūros paveldo objektų ir kultūros paminklų (toliau – saugomų kultūros paveldo objektų), tvarkybos (taikomųjų mokslinių tyrimų, remonto, restauravimo, konservavimo, avarijos grėsmės pašalinimo, įskaitant apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitus neatidėliotinus saugojimo darbus) darbai bei pradinės apsaugos kultūros paveldo objektų (toliau – registrinių kultūros paveldo objektų) taikomųjų mokslinių tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kiti neatidėliotini saugojimo darbai, nustato paraiškų teikimo tvarką ir sąlygas, paraiškų vertinimą, atrankos prioritetus ir kriterijus, Paveldotvarkos programos (toliau – Programa) sudarymą, tvirtinimą, įgyvendinimą, keitimą ir įgyvendinimo kontrolę.

2. Šio Aprašo nuostatos su numatytomis išimtimis taip pat taikomos saugomų ar registrinių kultūros paveldo objektų, įrašytų į šiuos sąrašus, tvarkybos darbų finansavimui:

2.1. Šv. Jono Pauliaus II piligrimų kelio objektų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 16 d. nutarimu Nr. 690 „Dėl Šv. Jono Pauliaus II piligrimų kelio kūrimo ir jo objektų išsaugojimo ir pritaikymo“ tvarkybos darbų (paveldotvarka) finansavimo sąrašas (toliau – Piligrimų kelio kultūros paveldo objektų sąrašas);

2.2. Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutarties dėl bendradarbiavimo švietimo ir kultūros srityje numatyto nekilnojamųjų kultūros vertybių konservavimo ir restauravimo darbų (paveldotvarkos) sąrašas (toliau – Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašas).

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Paraiška** – prašymas finansuoti saugomo kultūros paveldo objekto ir Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose įrašyto kultūros paveldo objekto tvarkybos darbus, arba registrinio kultūros paveldo objekto taikomųjų mokslinių tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitus neatidėliotinus saugojimo darbus iš Programai skirtų valstybės biudžeto lėšų.

3.2. **Pareiškėjas** – paraišką pateikęs fizinis arba juridinis asmuo nuosavybės ar patikėjimo teise valdantis saugomą ar registrinį kultūros paveldo objektą arba jo įgaliotas asmuo.

3.3. **Registrinis kultūros paveldo objektas** – į Kultūros vertybių registrą įrašytas, bet saugomu nepaskelbtas kultūros paveldo nekilnojamas objektas.

3.4. **Restauravimo programa** – Restauravimo tarybos protokolu patvirtinta dailės nekilnojamojo kultūros paveldo objekto tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programa.

3.5. **Objektai, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai** – objektai, kurių tvarkybos darbams paraiškos pateikimo metais buvo skirtas finansavimas iš Programos vykdymui skirtų valstybės biudžeto lėšų.

3.6. **Tinkamos finansuoti paraiškos** – paraiškos, atitinkančios Aprašo 10 – 11 punktuose išvardintus reikalavimus.

3.7. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme vartojamas sąvokas.

4. Programos projektą trejų metų finansavimo laikotarpiui, atsižvelgiant į numatomas skirti valstybės biudžeto lėšas ir kiekvienais metais gautas paraiškas, rengia Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos centrinis skyrius (toliau – Departamentas). Programą Lietuvos Respublikos kultūros ministro pavedimu įgyvendina biudžetinė įstaiga Kultūros infrastruktūros centras (toliau – Centras).

II SKYRIUS FINANSUOJAMI TVARKYBOS DARBAI

5. Valstybės biudžeto lėšomis finansuojama:

5.1. saugomų kultūros paveldo objektų:

5.1.1. taikomieji moksliniai tyrimai – iki 90 proc.;

5.1.2. remonto, avarijos grėsmės pašalinimo, konservavimo, restauravimo darbai, projektavimas, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kiti neatidėliotini saugojimo darbai bei šiems darbams atlikti reikalingi taikomieji moksliniai tyrimai – iki 100 proc., jeigu šie objektai ne mažiau kaip 5 metus nuo finansavimo sutarties (kurioje turi būti nurodyta ši sąlyga) pasirašymo dienos nebus naudojami ūkinei komercinei veiklai. Neįvykdžius šios sąlygos gautų lėšų dalis, viršijusi 80 proc., turi būti grąžinta finansavimo sutartyje nustatyta tvarka ir terminais;

5.1.3. remonto, avarijos grėsmės pašalinimo, konservavimo, restauravimo darbai, projektavimas, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kiti neatidėliotini saugojimo darbai – iki 80 proc., jeigu šie objektai per 5 metus nuo finansavimo sutarties pasirašymo dienos bus naudojami ūkinei komercinei veiklai;

5.2. registrinių kultūros paveldo objektų: taikomieji moksliniai tyrimai – iki 90 proc., avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kiti neatidėliotini saugojimo darbai – iki 80 proc.

5.3. Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai – iki 100 proc.

III SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA IR SĄLYGOS

6. Pareiškėjai kiekvienais metais nuo rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 30 d. Departamentui teikia paraiškas (pagal Aprašo 1 priedą), Tvarkybos darbų duomenų sąrašą (pagal Aprašo 2 priedą) ir Kultūros paveldo objekto atrankos kriterijų balų suteikimo lentelę (pagal Aprašo 4 priedą). Aprašo 4 priedas netaikomas šio

Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams. Pareiškėju negali būti asmuo, jau gaunantis valstybės finansavimą tiems patiems tvarkybos darbams atlikti iš kitų finansavimo šaltinių.

7. Paraiškas priima Departamentas, apie paraiškų priėmimo pradžią paskelbus Departamento interneto svetainėje www.kpd.lt.

8. Paraiškų priėmimo skelbime nurodoma:

8.1. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymo, kuriuo patvirtintas Aprašas, data ir numeris;

8.2. paraiškų priėmimo terminas bei Departamento specialisto, atsakingo už paraiškų priėmimą, kontaktiniai duomenys;

8.3. kas gali teikti paraišką ir kas turi būti pateikta kartu su paraiška;

8.4. paraiškų pateikimo būdas, kaip tai numatyta šio Aprašo 9 punkte;

8.5. kur planuojama paskelbti priimtų ir tinkamų vertinimui paraiškų sąrašus, finansavimą gavusiųjų ir negavusiųjų Pareiškėjų sąrašus;

8.6. Departamento teikimu, kultūros ministro įsakymu patvirtintus trejų metų laikotarpiui kultūros paveldo objektų tvarkybos regionuose (apskrityse) prioritetus.

9. Paraišką, Tvarkybos darbų duomenų sąrašą kartu su Aprašo 10 – 11 punktuose nurodytais dokumentais Pareiškėjas teikia Departamentui elektroniniu būdu (*pdf* ar kitu sistemoje įdiegtu formatu), prisijungęs prie Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinės sistemos (toliau – KPEPIS) www.kpepis.lt.

10. Teikiant paraišką saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų finansavimui, privaloma pateikti:

10.1. nuosavybės ar patikėjimo teisę patvirtinančius dokumentus;

10.2. preliminarį taikomųjų mokslinių tyrimų ir (ar) projektavimo darbų užduotį, kurioje Pareiškėjas aprašo planuojamų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų poreikį ir tikslus, o archeologinių tyrimų atveju – archeologinių tyrimų projektą ir žemės sklypo valdytojo sutikimą dėl prašomų finansuoti taikomųjų archeologinių tyrimų atlikimo jo valdomame žemės sklype, jeigu finansavimo prašoma tik tyrimams;

10.3. taikomųjų mokslinių tyrimų ir (ar) projektavimo darbų sąmatą, parengtą teisės aktų nustatyta tvarka, aktualiomis einamųjų metų kainomis, jeigu finansavimo prašoma tik tyrimams arba tik projektavimui;

10.4. informaciją apie anksčiau šiame kultūros paveldo objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;

10.5. teisės aktų nustatyta tvarka parengtas tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygas (jeigu tokios išduotos), taikomuosius mokslinius tyrimus (jei tokie atlikti) ir projektinius pasiūlymus (jei jie privalomi teisės aktų nustatyta tvarka ir jiems pritarė Departamentas);

10.6. kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksaciją, atliktą paraiškos teikimo metais;

10.7. rašytinį patvirtinimą dėl Pareiškėjo dalies lėšų skyrimo prašomiems finansuoti tvarkybos darbams arba kitus dokumentus, pagrindžiančius šių darbų finansavimą iš kitų šaltinių (ši nuostata netaikoma Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams);

10.8. rašytinį sutikimą dėl dokumentacijos perdavimo Centrai;

10.9. Kultūros paveldo objekto atrankos kriterijų balų suteikimo lentelę (Aprašo 4 priedas) su užpildytu 4 stulpeliu. Ši nuostata netaikoma Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams;

10.10. teikiant prašymą tvarkybos darbams – teisės aktų nustatyta tvarka Departamento teritorinio skyriaus suderintą tvarkybos darbų projektą ir išduotą leidimą tvarkybos darbų projekto įgyvendinimui;

10.11. jeigu su paraiška teikiamas tvarkybos darbų projektas – tvarkybos darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės, atliktos ne anksčiau kaip prieš vienerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktą. Jeigu objektui skiriamas finansavimas, iki viešųjų pirkimų atlikimo Pareiškėjas kainą turi perskaičiuoti einamųjų metų kainomis, atlikti perskaičiuotos kainos ekspertizę ir pateikti raštišką valdytojo pritarimą perskaičiuotai kainai;

10.12. Restauravimo programą, jeigu ji nėra sudėtinė tvarkybos darbų projekto dalis ir restauravimo darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės, atliktos ne anksčiau kaip prieš vienerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktą;

10.13. avarinės būklės aktą, teikiant paraišką avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimui arba to paties objekto tvarkybos darbams, jeigu tokia būklė nustatyta - kultūros paveldo objekto įvertinimą, statinio dalies avarijos ir avarinės būklės atveju nurodant šių įvykių priežastis, atsiradusias ir prognozuojamas pasekmes;

10.14. arkivyskupo arba vyskupo rašytinį suderinimą, teikiant paraišką Šventojo Sosto kultūros paveldo objekto tvarkybai.

11. Teikiant paraišką registrinių kultūros paveldo objektų taikomųjų mokslinių ir ardomųjų tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitų neatidėliotinų darbų finansavimui, privaloma pateikti:

11.1. nuosavybės ar patikėjimo teisę patvirtinančius dokumentus;

11.2. avarinės būklės aktą, teikiant paraišką avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimui arba to paties objekto tvarkybos darbams, jeigu tokia būklė nustatyta – kultūros paveldo objekto įvertinimą, statinio dalies avarijos ir avarinės būklės atveju nurodant šių įvykių priežastis, atsiradusias ir prognozuojamas pasekmes;

11.3. Departamento teritorinio skyriaus suderintą kultūros paveldo objekto apsaugos techninių priemonių įrengimo, neatidėliotinų saugojimo ar avarijos grėsmės pašalinimo darbų projektą;

11.4. apsaugos techninių priemonių įrengimo, neatidėliotinų saugojimo ar avarijos grėsmės pašalinimo darbų skaičiuojamosios kainos dalinės ekonominės (bendrosios) ekspertizės aktą ir rašytinį valdytojo pritarimą skaičiuojamajai kainai;

11.5. Departamento teritorinio išduotą leidimą kultūros paveldo objekto apsaugos techninių priemonių įrengimo, neatidėliotinų saugojimo, avarijos grėsmės pašalinimo darbų projekto įgyvendinimui;

11.6. kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksaciją, atliktą paraiškos teikimo metais;

11.7. patvirtinimą raštu dėl Pareiškėjo dalies lėšų skyrimo prašomiems finansuoti tvarkybos darbams, projekto taisymo, papildymo, keitimo, parengiant naujos laidos projektinių sprendinių dokumentą, ekspertizės išlaidų apmokėjimui arba kitus dokumentus, pagrindžiančius šių darbų finansavimą iš kitų šaltinių (ši nuostata netaikoma Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams);

11.8. rašytinį sutikimą dėl dokumentacijos perdavimo Centrui;

11.9 Kultūros paveldo objekto atrankos kriterijų balų suteikimo lentelę (Aprašo 4 priedas) su užpildytu 4 stulpeliu, atsižvelgiant į Aprašo 27 punkte nustatytus atrankos balų suteikimo kriterijus. Ši nuostata netaikoma Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams.

12. Jeigu teikiama paraiška saugomo kultūros paveldo objekto tvarkybos rūšiai – avarijos grėsmės pašalinimo darbams, šie darbai finansuojami prioriteto tvarka, nepriklausomai nuo paraiškos surinktų balų. Jeigu toks kultūros paveldo objektas neįrašomas į Programą tvarkybai, pašalinus avarinę grėsmę, paraiška tvarkybos darbams teikiama iš naujo, bendra tvarka.

13. Objektų, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai finansavimui Pareiškėjas iki einamųjų metų spalio 1 d. Centrui raštu pateikia informaciją apie Pareiškėjo numatomas skirti lėšas tvarkybos darbams tęsti arba kitus dokumentus, pagrindžiančius šių darbų finansavimą iš kitų šaltinių.

14. Piligrimų kelio kultūros paveldo objektų sąrašo ir Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo objektų tvarkybos darbų finansavimui gauti paraiškos teikiamos šio Aprašo 10 ir 11 punktuose nustatyta tvarka, išskyrus 10.7, 10.9, 11.7 ir 11.9 papunkčiuose nustatytus reikalavimus.

15. Jeigu saugomame arba registriniame kultūros paveldo objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti tvarkybos ar apsaugos techninių priemonių įrengimo darbų, Pareiškėjas turi pateikti rašytinį patvirtinimą, kad minėtus statybos darbus jis organizuos ir finansuos savomis ar kitomis lėšomis.

16. Maksimali suma, kuri gali būti skiriama darbams finansuoti saugomame kultūros paveldo objekte pagal vieną paraišką, yra 500 tūkst. Eur. Jeigu darbų vertė per Programos 3 metų laikotarpį yra didesnė nei 500 tūkst. Eur, darbai turi būti skirstomi etapais ir kitam etapui teikiama nauja paraiška. Šio punkto reikalavimai netaikomi Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams.

17. Maksimali suma registriniame kultūros paveldo objekte vykdomiems darbams finansuoti iš Programai skirtų valstybės biudžeto lėšų per 3 metų laikotarpį negali viršyti 80 tūkst. Eur.

18. Departamentas per 10 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos patikrina, ar gautos paraiškos ir prie jų pridėti dokumentai atitinka Aprašu nustatytus privalomuosius reikalavimus. Jeigu paaiškėja, jog

Pareiškėjas pateikė netinkamai įformintus ar ne visus Aprašo 10 ir 11 punktuose nurodytus dokumentus arba klaidingus duomenis, apie tai Departamentas per KPEPIS praneša Pareiškėjui, nurodymas 5 darbo dienų terminą pateiktiems dokumentams patikslinti ar papildomiems pateikti. Jeigu per nurodytą laiką prašomi dokumentai ar duomenys nepateikiami, tokia paraiška toliau nevertinama. Apie sprendimą toliau nevertinti paraiškos Departamentas informuoja Pareiškėją per KPEPIS. Pateiktų dokumentų tikslinimo procedūra turi būti baigta iki einamųjų metų spalio 30 d., išskyrus atvejus, numatytus Aprašo 31 punkte.

IV SKYRIUS

PARAIŠKŲ VERTINIMAS, ATRANKOS KRITERIJAI IR PROGRAMOS SUDARYMAS

19. Departamentas pagal gautas tinkamas finansuoti paraiškas parengia suvestinius duomenų sąrašus (Aprašo 3 priedas):

19.1. tvarkybos darbų saugomuose kultūros paveldo objektuose;

19.2. tvarkybos darbų Piligrimų kelio kultūros paveldo objektų sąrašo objektuose;

19.3. tvarkybos darbų Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo objektuose;

19.4. taikomųjų mokslinių tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kitų neatidėliotinių darbų registriniuose kultūros paveldo objektuose.

20. Šio Aprašo 19 punkte nurodyti sąrašai iki einamųjų metų lapkričio 10 d. teikiami:

20.1. Aprašo 19.1 ir 19.4 papunkčiuose nurodyti sąrašai kartu su paraiškomis ir jų priedais pateikiami vertinimui Departamento direktoriaus įsakymu dvejiems metams sudarytai septynių narių ekspertų grupei (toliau – Ekspertų grupė), veikiančiai pagal Departamento direktoriaus patvirtintą Ekspertų grupės darbo reglamentą;

20.2. Aprašo 19.2 ir 19.3 papunkčiuose nurodyti sąrašai teikiami Lietuvos Vyskupų Konferencijai prioritetiniams objektams nustatyti. Nustačius prioritetus, sąrašai, kurių pagrindu sudaromos Programos projekto Aprašo 25.2 ir 25.3 papunkčiuose nurodytos Programos dalys, per 7 darbo dienas grąžinami Departamentui.

21. Ekspertų grupės veiklą techniškai aptarnauja ir Ekspertų grupės sekretorių, kuris nėra Ekspertų grupės narys, skiria Departamentas. Į Ekspertų grupę po vieną narį deleguoja Kultūros ministerija, Valstybinė kultūros paveldo komisija, Departamentas, Centras ir Lietuvos Respublikos restauratorių sąjunga, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos architektų rūmai.

22. Ekspertų grupė įvertina paraiškas (išskyrus paraiškas, gautas dėl šio Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių objektų finansavimo), ir sudaro prioritetinius, tinkamų finansuoti paraiškų dėl tvarkybos darbų ir avarijos grėsmės pašalinimo darbų sąrašus iki einamųjų metų lapkričio 25 d. Ekspertų grupė įvertinusi objektų būklę gali siūlyti nesvarstyti ir neįtraukti paraiškų dėl šių objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbų, jeigu Ekspertų grupės vertinimu šių objektų vertingosios savybės yra sunykusios arba kitaip prarastos, ir pasiūlyti Departamentui inicijuoti teisinės apsaugos tokiems objektams panaikinimo procedūras.

23. Centras, iki einamųjų metų spalio 20 d. pateikia Departamentui Objektų, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai, duomenų sąrašą (Aprašo 5 priedas).

24. Objektų, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai ir naujai gautų tinkamų finansuoti Aprašo 19.1 ir 19.4 papunkčiuose nurodyti paraiškų sąrašai paskelbiami Departamento interneto svetainėje www.kpd.lt iki einamųjų metų lapkričio 10 d.

25. Departamentas, bendradarbiaudamas su Centru, įvertinęs lėšų poreikį tęstinių darbų finansavimui, Kultūros ministerijos pateiktą informaciją apie kitų trejų metų nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybai numatomas skirti valstybės biudžeto lėšas ir poreikį finansuoti Ekspertų grupės atrinktus prioriteto tvarka paraiškas, iki einamųjų metų gruodžio 10 d. parengia Programos projektą, susidedantį iš šių dalių:

25.1. tvarkybos darbai saugomuose kultūros paveldo objektuose;

25.2. tvarkybos darbai Piligrimų kelio kultūros paveldo objektų sąrašo objektuose;

25.3. tvarkybos darbai Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo objektuose;

25.4. taikomųjų mokslinių tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo, apsaugos techninių priemonių įrengimo ir kiti neatidėliotini darbai registriniuose kultūros paveldo objektuose;

25.5. Programos rezervo lėšos (toliau – Rezervo lėšos).

26. Objektai, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai, balais nevertinami ir į Programos projektą įrašomi prioriteto tvarka, atsižvelgiant į skiriamus valstybės biudžeto asignavimus bei Pareiškėjų skiriamas lėšas ir planuojamas metines darbų apimtis. Lėšos skiriamos taip, kad objektai būtų sutvarkyti per kaip galima trumpesnį laiką, tačiau ne ilgiau, kaip per trejus metus.

27. Naujai pradedami saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai (išskyrus šio Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbus) į Programos projektą įrašomi, atrenkant juos pagal šiame punkte ir Aprašo 4 priede nustatytus atrankos balų suteikimo kriterijus, kurie peržiūrimi kas trejus metus, kartu įvertinant ir tuo metu turimus duomenis apie finansavimo skyrimą objektų tvarkybai iš kitų finansavimo šaltinių. Kultūros ministras trejų metų laikotarpiui nustato ir prioritетines kultūros paveldo sritis, kurių kultūros paveldo objektų tvarkybai gautos tinkamos paraiškos vertinamos papildomais balais:

27.1. objektai, įrašyti į Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. birželio 19 d. nutarimu Nr. 659 „Dėl valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašo patvirtinimo“ (20 balų);

27.2. objektai, kuriems suteiktas kultūros paminklo statusas (15 balų);

27.3. valstybės saugomi nacionalinio reikšmingumo lygmens objektai (10 balų);

27.4. valstybės saugomi regioninio reikšmingumo lygmens objektai (5 balai);

27.5. objektai, tiesiogiai susiję su Lietuvos Respublikos Seimo, paraiškos teikimo/įgyvendinimo metu, paskelbtais atminimo metais (nuo 5 iki 10 balų);

27.6. objektai, atitinkantys Kultūros ministro trejų metų laikotarpiui nustatytas prioritетines kultūros paveldo sritis (nuo 5 iki 15 balų):

27.6.1. objektai priskiriami medinės architektūros paveldui;

27.6.2. objektai priskiriami dvarų nekilnojajamajam kultūros paveldui;

27.6.3. objektai priskiriami inžineriniam (techniniam) paveldui.

27.7. objektai, susiję su tarptautinių Lietuvos Respublikos įsipareigojimų paveldo srityje įgyvendinimu (nuo 5 iki 10 balų);

27.8. objektai, atitinkantys kultūros paveldo objektų tvarkybos regionuose (apskirtyse) prioritetus (nuo 5 iki 10 balų);

27.9. objektai, kuriuose prieš atliekant tvarkybos darbus būtini avarijos grėsmės pašalinimo darbai (nuo 5 iki 10 balų);

27.10. tvarkybos projektas prisideda prie objekto ir jo aplinkos autentiškumo išsaugojimo/ atkūrimo (nuo 5 iki 10 balų);

27.11. tvarkybos projekto aktualumas valstybės istorijos mastu (nuo 5 iki 10 balų);

27.12. tautinių mažumų ir (ar) tradicinių religinių bendruomenių (išskyrus Aprašo 2 p. nurodytus atvejus) objektai (nuo 5 iki 10 balų);

27.13. objektai, esantys sertifikuotų kultūros kelių sudėtyje ir prisidedantys prie šių kelių aktualizavimo (nuo 5 iki 10 balų);

27.14. objektai, kuriuose atlikus tvarkybos darbus, bus vystomos naujos veiklos, padidės lankytojų srautai, bus sukurtos naujos darbo vietos, susijusios su lankytojų aptarnavimu. (nuo 5 iki 10 balų);

27.15. objektai, kuriuose atlikus tvarkybos darbus, bus naudojami pirminiu ar istoriškai susiklosčiusiu pirminiam naudojimo būdu artimu būdu (paskirtimi), užtikrinančiu tinkamą priežiūrą ir atskleidžiančiu vertingąsias savybes (nuo 5 iki 10 balų);

27.16. objekto valdytojų kartu su kitais finansavimo šaltiniais (jeigu tokie yra) skiriamas finansinis indėlis, apskaičiuojamas procentais nuo bendros finansavimo sumos (nuo 1 iki 50 balų, po vieną balą už kiekvieną procentą, bet ne daugiau 50 balų).

28. Jeigu saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai surenka vienodą balų skaičių, prioritетiškumą atrenkamų tvarkyti objektų sąrašą nustato Ekspertų grupė, atsižvelgdama į objekto statusą ir reikšmingumo lygmenį Kultūros vertybių registre, o esant ir toliau vienodam balų skaičiui, pagal kriterijų prioritетiškumą.

29. Visi saugomi kultūros paveldo objektai, kurių tvarkybai siekiama gauti finansavimą iš valstybės biudžeto, tarp savęs konkuruoja pagal surenkamų balų kiekį, išskyrus:

29.1. šio Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esančius kultūros paveldo objektus;

29.2. saugomus kultūros paveldo objektus, kuriuose būtini avarijos grėsmės pašalinimo darbai. Jeigu kartu su avarijos grėsmės pašalinimo darbais saugomuose kultūros paveldo objektuose prašoma finansuoti ir kitus tvarkybos darbus, sprendimas dėl tokių darbų finansavimo priimamas įvertinus surinktą balų kiekį.

30. Programos įgyvendinimui skiriami valstybės biudžeto asignavimai planuojamų atlikti tvarkybos darbų išlaidų finansavimui planuojami tūkst. eurų tikslumu, paskirstomi taip:

30.1. iki 40 proc. Programos lėšų šio Aprašo 2 punkte nurodytuose sąrašuose esantiems kultūros paveldo objektams tvarkyti;

30.2. ne mažiau kaip 40 proc. Programos lėšų kitiems saugomiems kultūros paveldo objektams tvarkyti;

30.3. iki 15 proc. Programos lėšų registriniams, Aprašo 2 punkte nenurodytiems kultūros paveldo objektams tvarkyti;

30.4. iki 5 proc. Rezervo lėšoms.

31. Jeigu Lietuvos Respublikos Seimo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu konkretaus saugomo kultūros paveldo objekto tvarkybos darbams atlikti yra skiriamos tikslinės lėšos, tai toks objektas į Aprašo 19 punkte nurodytus sąrašus neįtraukiamas ir su kitais tvarkytiniais objektais dėl balų nekonkuruoja.

32. Finansavimas neskiriamas Pareiškėjui, kuris yra įgijęs bankrutuojančio juridinio asmens, restruktūrizuojamo juridinio asmens, likviduojamo dėl bankroto juridinio asmens statusą arba yra reorganizuojamas.

V SKYRIUS PROGRAMOS TVIRTINIMAS, ĮGYVENDINIMAS IR KEITIMAS

33. Programos projekto dalys, nurodytos Aprašo 25.2 ir 25.3 papunkčiuose iki einamųjų metų lapkričio 15 d. teikiamos Kultūros ministerijai, kuri per 2 darbo dienas teikia suderinimui šias Programos projekto dalis, Lietuvos Respublikos kultūros ministro sudarytai Šv. Jono Pauliaus II piligrimų kelio kūrimo ir jo objektų išsaugojimo ir pritaikymo piligrimų ir turizmo reikmėms 2014–2022 metais priežiūros komisijai bei Programos projekto dalį, nurodytą šio Aprašo 25.3 papunktyje – kultūros ministro ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos sudarytai Dvišalei nuolatinei komisijai. Šių komisijų išvados Kultūros ministerijai pateikiamos per 20 darbo dienų.

34. Programos projekto dalys, nurodytos Aprašo 25.1, 25.4 ir 25.5 papunkčiuose, Kultūros ministerijai teikiamos iki einamųjų metų gruodžio 15 d.

35. Departamentas po kiekvienos Programos projekto dalies pateikimo Kultūros ministerijai, Centrai perduoda į Programos projektą naujai siūlomų įrašyti kultūros paveldo objektų dokumentaciją, pateiktą su paraiškomis.

36. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus planuojamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (toliau – Biudžeto įstatymas), tikslinamas Programos lėšų paskirstymas, atsižvelgiant į skiriamas lėšas planuojamais metais, ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Biudžeto įstatymo priėmimo Programos projektas teikiamas tvirtinti Lietuvos Respublikos kultūros ministrui.

37. Per 5 darbo dienas nuo visų Programos dalių pateikimo Kultūros ministerijai Programa tvirtinama kultūros ministro įsakymu, o jos įgyvendinimas pavedamas Centrai. Šis įsakymas paskelbiamas Kultūros ministerijos, Departamento ir Centro interneto svetainėse per 3 darbo dienas nuo Programos patvirtinimo.

38. Nefinansuotų paraiškų sąrašas paskelbiamas Departamento interneto svetainėje per 3 darbo dienas nuo Programos patvirtinimo.

39. Tvarkybos darbų metu sutaupytos arba dėl objektyvių priežasčių nepanaudotos lėšos perkeliamos į Rezervo lėšas.

40. Iki 1 tūkst. eurų sutaupytas objektui skirtas lėšas Centras gali perskirstyti savarankiškai, nenukreipiant šių lėšų į Rezervą, jeigu šios lėšos panaudojamos Aprašo 42.3 ir 42.4 punktuose nustatytiems tikslams.

41. Prašymus Departamentui dėl Rezervo lėšų skyrimo Aprašo 42.1–42.2 punktuose nurodytais atvejais teikia objektų valdytojai arba Centras, o Aprašo 42.3–42.4 nurodytais atvejais – Centras. Rezervo lėšų

panaudojimo klausimas svarstomas Departamente neatidėliotinai, kai nutinka stichinė nelaimė ar avarinė būklė saugomame kultūros paveldo objekte.

42. Departamentas, įvertinęs Rezervo lėšų skyrimo prašymų pagrįstumą, siūlymus teikia Kultūros ministerijai. Rezervo lėšos skiriamos Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu.

43. Rezervo lėšos skiriamos prioriteto tvarka:

43.1. kai būtina atlikti skubius stichinių nelaimių sukeltų padarinių ar avarinės būklės pašalinimo darbus;

43.2. kai būtina skubos tvarka įrengti apsaugos priemonės, nustačius avarinę būklę saugomame kultūros paveldo objekte;

43.3. tvarkybos darbų metu išaiškėjusių nenumatytų darbų finansavimui, jeigu neatlikus šių darbų nėra galimybės tęsti suplanuotų tvarkybos darbų;

43.4. tęstinių saugomų kultūros paveldo objektų užbaigimo paspartinimui.

44. Šio Aprašo 40 punkte numatytais atvejais į Rezervą perkeltos Piligrimų kelio kultūros paveldo objektų ir Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų lėšos skiriamos tik Aprašo 2 punkte nurodytų sąrašų kultūros paveldo objektams.

45. Centras teikia siūlymus dėl Rezervo lėšų panaudojimo vieną kartą ketvirtyje, paprastai paskutinį kiekvieno ketvirčio mėnesį.

46. Tais atvejais, kai viešojo pirkimo metu pasiūlytos kainos viršija skaičiuojamąją kainą daugiau kaip 10 proc., arba, kai konkurso metu negavus pasiūlymų atliekama tiekėjų apklausa ir nustatomas skelbtos kainos ir tiekėjų vertinamos kainos skirtumas, viršijantis 10 proc., Centro prašymu Pareiškėjas privalo pateikti patikslintus ir ekspertų atliktus kainos skaičiavimus.

47. Jeigu Pareiškėjas tvarkybos darbams skiria mažiau lėšų, nei buvo įsipareigojęs paraiškoje, Lietuvos Respublikos kultūros ministro sprendimu proporcingai mažinama tvarkybos darbams skiriama valstybės biudžeto lėšų dalis. Jeigu Pareiškėjas iš viso neskiria lėšų, kurias skirti buvo įsipareigojęs paraiškoje, Lietuvos Respublikos kultūros ministro sprendimu finansavimas tvarkybos darbams iš valstybės biudžeto lėšų neskiriamas, o suplanuotos lėšos perkeliama į Rezervo lėšas. Jeigu valstybės biudžeto lėšų skiriama mažiau nei prašoma paraiškoje, proporcingai mažinama suma, kuria prisideda Pareiškėjas.

48. Jeigu tvarkybos darbai organizuojami pagal pareiškėjo pateiktą tvarkybos darbų projektą ir tvarkybos darbų projekto rengėjas atsisako vykdyti projekto vykdymo paslaugas už tokių paslaugų kainos apskaičiavimo metodikoje nustatytą įkainį, ir nepavyksta šių paslaugų nupirkti iš kito tiekėjo iki einamųjų metų liepos 1 d., kultūros ministro sprendimu tiems metams skirtas finansavimas tvarkybos darbams perkeliama į Rezervo lėšas.

49. Iš Programai skirtų valstybės biudžeto lėšų atliktų taikomųjų mokslinių tyrimų medžiaga skelbiama Kultūros vertybių registre. Jeigu per 5 metus nuo taikomųjų mokslinių tyrimų užbaigimo, kai pareiškėjo prašymu lėšos buvo skirtos tik šiems tyrimams finansuoti, vadovaujantis šių tyrimų dokumentacija, nebuvo parengtas tvarkybos ir (ar) statybos tvarkomųjų darbų projektas, ir (ar) restauravimo programa ir šių darbų atlikimui negaunamas juos atlikti leidžiantis dokumentas, pareiškėjas valstybės biudžeto lėšas, skirtas šių tyrimų atlikimui, gavęs Departamento pareikalavimą raštu, ne vėliau, kaip per 30 darbo dienų nuo šio pareikalavimo gavimo dienos, privalo jas grąžinti į valstybės biudžetą, pervesdamas šias lėšas į Departamento rašte nurodytą sąskaitą. Pareiškėjui iki nurodytos datos negražinus valstybės biudžeto lėšų, Departamentas šias lėšas išieško tesės aktų nustatyta tvarka. Gražintos lėšos įtraukiamos į Programos rezervą.

50. Iš Programai skirtų valstybės biudžeto lėšų parengus tvarkybos darbų projektą ir (ar) restauravimo darbų programą, kai pareiškėjo prašymu lėšos buvo skirtos tik projektinei dokumentacijai parengti, darbai pagal šią projektinę dokumentaciją turi būti pradėti ne vėliau kaip per 5 metus, nuo šiuos darbus leidžiančių dokumentų gavimo. Jeigu šie darbai per nurodytą terminą nebuvo pradėti, pareiškėjas, gavęs Departamento pareikalavimą raštu, ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo šio pareikalavimo gavimo dienos, privalo grąžinti minėtos projektinės dokumentacijos parengimui gautas valstybės biudžeto lėšas, pervesdamas jas į Departamento nurodytą sąskaitą. Pareiškėjui iki nurodytos datos negražinus valstybės biudžeto lėšų, Departamentas šias lėšas išieško tesės aktų nustatyta tvarka. Gražintos lėšos įtraukiamos į Programos rezervą.

VI SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO KONTROLĖ

51. Į Programą įrašytų saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų vykdymą kontroliuoja Departamento teritoriniai skyriai, Restauravimo taryba.

52. Ataskaitą apie Programos įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimą ir atliktus darbus už praėjusius metus Centras kasmet iki sausio 20 d. teikia Kultūros ministerijai, Valstybinei kultūros paveldo komisijai. Ataskaitos kopija teikiama Departamentui, o Lietuvos Vyskupų Konferencijai – kopija už Programos dalių – Piligrimų kelio kultūros paveldo objektų sąrašo ir Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams skirtų lėšų panaudojimą.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

53. Programos rengimo dokumentai saugomi Departamente Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

53. Programos lėšomis finansuotų taikomųjų mokslinių tyrimų ataskaitos skelbiamos Centro interneto svetainėje.

54. Ginčai dėl Aprašo taikymo sprendžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

2 priedas

3 priedas

4 priedas

5 priedas

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-914](#), 2014-12-11, paskelbta TAR 2014-12-18, i. k. 2014-19909
Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašas

2.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-986](#), 2016-12-13, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28813
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-1071](#), 2017-11-14, paskelbta TAR 2017-11-14, i. k. 2017-17939
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-293](#), 2018-03-14, paskelbta TAR 2018-03-14, i. k. 2018-03927

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-894](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-06-30, i. k. 2020-14597

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-1164](#), 2020-09-15, paskelbta TAR 2020-09-15, i. k. 2020-19246

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [IV-1009](#), 2021-08-26, paskelbta TAR 2021-08-26, i. k. 2021-17978

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. IV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo